

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 18.08.17 № 5809/0/20-17

Олександрівська сільська рада
Добровеличківський район,
Кіровоградська область
 вул. Леніна, 30, с. Олександрівка,
 Добровеличківський район,
 Кіровоградська область, 27012

Пропозиції щодо удосконалення проектів регуляторного акту

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області «Про встановлення єдиного податку для платників єдиного податку першої другої груп на території Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області» (Проект 1), «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області» (Проект 2), «Про встановлення на території Олександрівської сільської ради податку на майно в частині земельного податку та затвердження порядку його справляння» (Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області від 06.06.2017 № 01-22/53/1.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Олександрівської сільської ради з питань бюджету, фінансів, соціального розвитку, економічних реформ та приватизації щодо їх регуляторного впливу (далі – експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу (далі – АРВ) проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 - 3

Проектами 1-3 на території Олександрівської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), визначаються обов'язкові елементи.

Державна регуляторна служба України
 ВИХ №5809/0/20-17 від 18.07.2017

Частинами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Натомість, у проектах рішень відсутні деякі обов'язкові елементи, а саме при встановленні єдиного податку для платників I-II груп не зазначено строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, платники податку (*Проект 1*), що не узгоджується з вищенаведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Крім того, назви проектів рішень потребують редакційних правок в частині доповнення роком, на який встановлюються ставки місцевих податків (*на 2018 рік*).

Щодо Проекту 1

Проектом 1 на території Олександрівської сільської ради визначаються ставки єдиного податку для платників єдиного податку, додатками визначаються деякі обов'язкові елементи.

Додатком 8 до проекту рішення встановлюються порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи платниками єдиного податку першої-другої груп на території Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області.

Пунктом 1 додатку 8 Проекту 1 визначено, що порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування платниками єдиного податку першої-другої груп здійснюється відповідно до підпунктів 1.1. - 1.4. зазначеного додатку. Пунктом 2 додатку 8 Проекту 1 визначено, що відмова від спрощеної системи оподаткування платниками єдиного податку першої-другої груп здійснюється в порядку, визначеному підпунктами 2.1-2.3 цього додатку.

Крім того, рішенням сільської ради визначаються правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку (додаток 1), порядок визначення доходів та їх

склад (додаток 2), що не входить до переліку обов'язкових елементів, встановлених статтею 7 ПКУ.

Відповідно до статті 7 ПКУ визначено наступне.

Під час встановлення податку обов'язково визначаються такі елементи (пункт 7.1. ПКУ): платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставка податку, порядок обчислення податку, податковий період, строк та порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Будь-які питання щодо оподаткування регулюються ПКУ і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства (пункт 7.3. ПКУ).

Елементи податку, визначені в пункті 7.1 цієї статті, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно ПКУ (пункт 7.4.).

Таким чином, відсутні правові підстави для встановлення (затвердження) рішенням Олександрівської сільської ради порядку обрання або переходу на спрощену систему оподаткування або відмови від спрощеної системи платниками єдиного податку першої-другої груп, порядку визначення доходів та їх склад, встановлення правових засад застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

Отже, пропонуємо виключити з Проекту рішення норми, не передбачені вимогами ПКУ.

Пунктом 1 додатку 3 до Проекту 1 визначено, що ставки єдиного податку для платників першої-другої груп встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цьому рішенні – мінімальна заробітна плата).

Пунктом 2 додатку 3 до Проекту 1 встановлюються ставки єдиного податку для платників першої-другої груп залежно від видів діяльності, якими вони займаються (таблиця). Стовбцями 5 та 6 таблиці визначено ставки податку для платників першої та другої груп відповідно, у відсотках до мінімальної заробітної плати для 44 видів діяльності.

Відповідно до статті 293 ПКУ: ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - прожитковий мінімум), другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі – мінімальна заробітна плата), третьої групи - у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (пункт 293.1. ПКУ);

фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій

громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункт 293.2. ПКУ):

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

У додатку 3 до Проекту 1 також відсутня правильна нумерація пунктів: після пункту 3 зазначено пункти 293.6, 293.7, 293.8.

Таким чином, проект рішення потребує доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог ПКУ, у тому числі в частині встановлення фіксованої ставки єдиного податку для платників першої групи у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Щодо Проекту 2

Проектом 2 на території Олександрівської сільської ради визначаються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, додатками визначаються деякі обов'язкові елементи.

Пункт 2 додатку 2 до Проекту 2, яким визначається, що не є об'єктом оподаткування, не відповідає вимогам підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ та потребує доповнення підпунктами «і» - «л» зазначеного підпункту 266.2.2. ПКУ.

Підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно ПКУ (пункт 7.4 статті 7 ПКУ).

Так, підпунктом 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ встановлено, що сільські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Відповідно до вимог третього абзацу зазначеного підпункту пільги з податку, що сплачується на відповідній території, встановлюються залежно від майна з об'єктів нежитлової нерухомості, яке є об'єктом оподаткування (норма стосується юридичних та фізичних осіб - підприємців).

Зазначену норму ПКУ наведено у останньому абзаці додатку 4 Проекту 2. Водночас цією нормою визначено лише критерії для встановлення відповідним радами пільг з податку юридичним та фізичним особам-підприємцям. Отже, дублювання цього положення у Проекті 2 не відповідає вимогам ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо вказане положення виключити з додатку 4 Проекту 2 з одночасним доповненням його пункту 2.2 конкретними умовами щодо надання пільг юридичним та фізичним особам-підприємцям зі сплати податку з об'єктів нежитлової нерухомості з визначенням порядку їх застосування та розміром пільги (у разі їх передбачення).

Одночасно звертаємо увагу, що не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

Щодо АРВ Проекту 2

АРВ до проекту рішення, зокрема його зміст, структура та наповнення не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

До АРВ додається Тест малого підприємництва (М-тест), в якому не наведено жодних витрат суб'єктів малого та мікропідприємництва (далі – СМП).

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ до проекту рішення, зокрема з відсутністю усієї необхідної інформації та розрахунків, розробником не доведена відповідність цього проекту принципам державної регуляторної політики, таким як ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Щодо Проекту 3

Проектом 3 на території Олександрівської сільської ради визначаються ставки земельного податку, додатками до проекту рішення визначаються деякі обов'язкові елементи.

Пунктом 2 додатку 4 до Проекту 3 визначено, що ставка податку за один гектар нелісових земель, які надані у встановленому порядку та використовуються для потреб лісового господарства, встановлюються відповідно до статті 274 ПКУ.

Натомість, статтею 274 ПКУ визначаються межі ставок за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження, в рамках яких органи місцевого самоврядування встановлюють фіксовані ставки земельного податку.

Пропонуємо визначити в пункті 3 додатку 4 до Проекту 3 фіксовану ставку податку за нелісові землі, які надані у встановленому порядку та використовуються для потреб лісового господарства та зробити посилання у пункті 2 на відповідний абзац пункту 3.

Пункт 5 додатку 4 до Проекту 3 потребує редакційних правок в частині доповнення назвою області, на території якої розміщена Олександрівська сільська рада (площі ріллі по Кіровоградській області).

Підпунктом 7.1 пункту 7 додатку 4 до Проекту 3 визначено перелік юридичних осіб, які звільняються від сплати земельного податку переліку юридичних осіб, які звільняються від сплати податку, відповідно до статті 282 ПКУ. Таким чином, зазначений підпункт додатку 4 до Проекту 3 потребує доповнення підпунктами 282.1.5 - 282.1.6 пункту 282.1. статті 282 ПКУ.

Додатково повідомляємо, що відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у Проекті 3 уточнити місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, та при встановленні ставок, що поширюються на населені пункти, дотриматися вимог підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо АРВ Проекту 1 та Проекту 3

Надані АРВ не відповідають вимогам Методики.

Так, у розділах I розробник обмежився лише словесним описом проблеми – не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі III АРВ при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі. Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником не наведено розрахунків їх витрат, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення (при сплаті місцевих податків та зборів), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритму визначення запропонованих проектом рішення розмірів ставок податків.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, також не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вищевказаних розділів АРВ, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та принципом ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Невідповідність принципам державної регуляторної політики підтверджують і відсутність числових даних та розрахунків в АРВ та Тестах малого підприємництва (далі – М-тест).

Так, у розділі III АРВ Проекту 3 визначено, що дія регулювання поширюється як на суб'єктів середнього бізнесу, так і СМП.

Натомість, розрахунок витрат, які понесуть суб'єкти великого та середнього бізнесу в АРВ не проведено.

В М-тесті не надано жодної числової інформації, за допомогою якої можна оцінити витрати СМП на виконання вимог регулювання.

У розділах VII АРВ проектів рішень не зазначені обов'язкові показники результативності такі як: надходження до бюджету та бюджетних цільових фондів, кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання.

Відсутність встановлених показників результативності не дозволить у подальшому оцінити досягнення цілей і, відповідно, встановити ефективні ставки місцевих податків на наступні бюджетні періоди.

Таким чином, АРВ проектів рішень потребують уточнення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання та перерахунку витрат відповідно до вимог ПКУ та Методики.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області», «Про встановлення єдиного податку для платників єдиного податку першої другої груп на території Олександрівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області», «Про

встановлення на території Олександрівської сільської ради податку на майно в частині земельного податку та затвердження порядку його справляння» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

В.П. Загородній